

ORSZÁGOS MÉRÉSEK ADMINISZTRÁCIÓS KÉZIKÖNYVE

2015/2016. TANÉV

Szerkesztés lezárva: 2016. április 22.

Tartalomjegyzék

I. Adatszolgáltatási időszak (2015. november 2-20.)	4
1. Általános információk.....	4
1.1. Jogszabályi környezet.....	4
1.2. Országos mérések adatbegyűjtő és -kezelő rendszere.....	4
1.2.1. Elérhetőség.....	4
1.2.2. Belépés.....	4
1.2.3. Hibás intézményi adatok.....	5
1.3. Az adatszolgáltatásra vonatkozó általános információk.....	5
1.4. Határidő.....	6
2. Az idegen nyelvi méréssel kapcsolatos adatszolgáltatás.....	7
2.1. Általános információk.....	7
2.2. Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele az idegen nyelvi mérésben.....	7
2.3. Speciális esetek.....	8
2.3.1. Nemzetiségi iskolák tanulóinak részvétele az idegen nyelvi mérésben.....	8
2.3.2. Vegyes összetételű osztályok rögzítése.....	8
2.3.3. Több nyelvet tanuló osztályok rögzítése.....	9
3. Az országos kompetenciaméréssel kapcsolatos adatszolgáltatás.....	10
3.1. Általános információk.....	10
3.2. Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben.....	10
3.3. Speciális esetek.....	11
3.3.1. Köznevelési Hídprogram tanulóinak részvétele az országos kompetenciamérésben...11	11
3.3.2. 3 éves szakiskolai képzés tanulóinak részvétele az országos kompetenciamérésben...11	11
3.3.3. Arany János Programokban részt vevő tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben.....	11
3.3.4. Nyelvi előkészítő évfolyamot elvégzett tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben.....	12
3.3.5. Két tanítási nyelvű középiskolában tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben.....	12
3.3.6. Vegyes összetételű osztályok rögzítése.....	12
4. A célnyelvi méréssel kapcsolatos adatszolgáltatás.....	13
4.1. Általános információk.....	13
4.2. Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele a célnyelvi mérésben.....	13
4.3. Speciális esetek.....	13
4.3.1. Nyelvi előkészítő évfolyamot elvégzett tanulók részvétele a célnyelvi mérésben.....	13
4.3.2. Nyelvvizsga bizonyítvánnyal rendelkező tanulók rögzítése.....	14
4.3.3. Vegyes összetételű osztályok rögzítése.....	14

4.3.4. Több nyelvet tanuló osztályok rögzítése.....	14
II. Adatszolgáltatási és mérési időszak között (2015. november 20. – 2016. április 25.)	15
5. Az adatszolgáltatás utáni teendők rövid ismertetése.....	15
5.1. Mérés más helyszínen.....	15
5.2. A Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókhöz kapcsolódó teendők.....	15
5.2.1. Mentésítés az idegen nyelvi mérés alól.....	15
5.2.2. Mentésítés az országos kompetenciamérés alól.....	16
5.2.3. Mentésítés a célnyelvi mérés alól	16
5.2.4. A határozat minimálisan kötelező tartalmi és formai elemei.....	17
5.3. Nyelvvizsga-bizonyítvánnyal rendelkező tanulók részvétele a célnyelvi és az idegen nyelvi mérésben	17
III. Mérési időszak (2016. április 25. – 2016. június 30.)	18
6. Az őszi adatszolgáltatás ellenőrzése az adatbegyűjtő rendszer újrainyítását követően	18
6.1. Adatmódosítás	18
6.2. Új tanuló rögzítése	18
6.3. Kifejejtett tanuló rögzítése.....	18
7. Általános információk a mérések lebonyolításához.....	18
7.1. Az idegen nyelvi mérés lebonyolítása	19
7.2. Az országos kompetenciamérés lebonyolítása	19
7.3. A célnyelvi mérés lebonyolítása	19
8. A mérés utáni teendők rövid ismertetése	20
8.1. Az idegen nyelvi méréssel kapcsolatos feladatok.....	20
8.2. Az országos kompetenciaméréssel kapcsolatos feladatok.....	20
8.3. A célnyelvi méréssel kapcsolatos feladatok	20
IV. Mellékletek	22
1. számú melléklet a részvételi kötelezettség megállapításához	22
2. számú melléklet az országos mérésekkel kapcsolatos feladatok időrendi áttekintéséről	24

I. Adatszolgáltatási időszak (2015. november 2-20.)

1. Általános információk

Az alábbiakban a 2015/2016. tanévben megrendezésre kerülő országos mérések (idegen nyelvi mérés, országos kompetenciamérés, célnyelvi mérés) adminisztrációs feladataival kapcsolatos részletes információk találhatók.

1.1. Jogszabályi környezet

Az országos mérések megrendezését az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: korm. rendelet)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet)
- A 2015/2016. tanév rendjéről szóló 28/2015. (V. 28.) EMMI rendelet (a továbbiakban: tanév rendje)

1.2. Országos mérések adatbegyűjtő és -kezelő rendszere

A központi előkészítés egyik legfontosabb fázisa **az iskolákból az országos mérésekben részt vevő tanulók létszámadatainak begyűjtése, és mérési azonosítójuk előállítása.**

A szükséges tanulói szintű adatok begyűjtése, valamint a tanulók mérési azonosítójának előállítása – az erre a célra kifejlesztett adatbegyűjtő rendszerben az **Országos mérések adatbegyűjtő és -kezelő rendszer**ében (a továbbiakban: adatbegyűjtő rendszer) – **kizárólag elektronikus formában történik. Az adatbegyűjtő rendszer használatához részletes felhasználói útmutató készült. Kérjük, hogy a programhasználat megkezdése előtt tanulmányozzák az útmutatót.**

1.2.1. Elérhetőség

Az adatbegyűjtő rendszer az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: hivatal) honlapjáról (www.oktatas.hu) a

- [Köznevelés/Országos és nemzetközi mérések/Idegen nyelvi mérés/Lebonyolítás](#) menüpontból a [2015/2016. tanévi idegen nyelvi mérés](#) (2016. május 18.) linkre kattintva vagy a
- [Köznevelés/Országos és nemzetközi mérések/Országos kompetenciamérés/Lebonyolítás, módszertan](#) menüpontból a [2015/2016. tanévi Országos kompetenciamérés](#) (2016. május 25.) linkre kattintva vagy a
- [Köznevelés/Országos és nemzetközi mérések/Célnyelvi mérés/Lebonyolítás](#) menüpontból a [2015/2016. tanévi célnyelvi mérés](#) (2016. június 1.) linkre kattintva

érhető el az [Országos mérések adatbegyűjtő és -kezelő rendszere](#) hivatkozáson keresztül.

1.2.2. Belépés

Az intézmény vezetője által az Intézményvezetői mesterjelszó-kezelő rendszerben meghatározott felhasználói névvel és jelszóval lehet a programot használatba venni.

Az adatbegyűjtő rendszerbe történő belépéshez szükséges felhasználóneveket és jelszavakat az **Intézményvezetői mesterjelszó-kezelő rendszer** segítségével az adott intézmény vezetője határozza meg. Mivel az adatszolgáltatás feladatellátási helyenként történik, az intézmény vezetőjének az Intézményvezetői mesterjelszó-kezelő rendszeren belül **minden, a mérésben érintett feladatellátási helyéhez felhasználónevet, belépési jogosultságot kell adnia.** Az Intézményvezetői mesterjelszó-kezelő rendszer használatára vonatkozó felhasználói útmutató az adatbegyűjtő rendszer beléptető oldalán érhető el.

1.2.3. Hibás intézményi adatok

- a) Az adatbegyűjtő rendszerben szereplő intézményi adatok a köznevelés információs rendszeréből (a továbbiakban: KIR) származnak. Az intézményi adatok a http://www.oktatas.hu/hivatali_ugyek portál "Köznevelési intézmények adatai, jelentései" rész **Intézményi adatok módosítása** menüpontban vagy a <https://www.kir.hu/kir2int/IntezmenyiAdatModosito> direkt linken történő bejelentkezés után módosíthatóak. A KIR rendszerben az adatmódosítások átvezetésének feltétele, hogy a módosított alapító okiratot a közhiteles nyilvántartást vezető szerv – a költségvetési szervek esetén a Magyar Államkincstár, nem állami fenntartásban működő (magán és egyházi) intézmények esetén a területileg illetékes kormányhivatal – nyilvántartásába vegye, és – amennyiben az intézmény működése engedélyhez kötött és a változás a működést is érinti – a jogerős működési engedélyt kiállítsa. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő intézmények esetében a hatályos intézményi szakmai alapdokumentum alapján van mód a változások átvezetésére. Az adatmódosító kérelem kitöltése során felmerülő kérdésekkel, problémákkal kapcsolatban a hivatal Köznevelési Információs Rendszer Osztályához kell fordulni a kirint@oh.gov.hu e-mail címen. Az e-mailben kérjük, adják meg az intézményi kapcsolattartó nevét és telefonszámát. Az intézményi adatokban bekövetkezett változások az adatbegyűjtő rendszerben közvetlenül nem javíthatók, ezért minden problémás esetben a KIR Osztályhoz kell fordulni!
- b) Amennyiben az intézménynek valamely országos mérésben érintett **feladatellátási helye nem jelenik meg** az adatbegyűjtő rendszerben, az intézménynek haladéktalanul fel kell vennie a kapcsolatot a hivatallal az orszagosomes@oh.gov.hu e-mail címen. Az e-mailben mindenképpen meg kell adni az intézmény OM azonosítóját, a hiányzó feladellátási hely adatait, illetve az intézményi kapcsolattartó elérhetőségét (név, telefonszám).
- c) Amennyiben az intézmény időközben valamely másik oktatási intézményhez csatlakozott – feladatellátási hely lett – az új székhely feladatellátási helyeként kell az adatszolgáltatást elvégeznie.

1.3. Az adatszolgáltatásra vonatkozó általános információk

- a) **Az adatszolgáltatást feladatellátási helyenként kell elvégezni.** Minden olyan feladatellátási hely esetében el kell végezni az adatszolgáltatást, amely a KIR szerint általános iskolai és/vagy gimnáziumi és/vagy szakközépiskolai és/vagy szakiskolai feladatot lát el, és ezért a szoftverben megjelenik. **Ha az adott feladatellátási helyen nincs egyetlen országos mérésben érintett tanuló sem,** az erre vonatkozó információt szintén **jelezni kell az adatbegyűjtő rendszerben.** Ha az adott feladatellátási hely nem érintett egyik országos mérésben sem (pl. az adott feladatellátási helyen nincs országos mérésben érintett tanuló, a feladatellátási helyen csak felnőttoktatás folyik, vagy a feladatellátási hely megszűnt) az erre vonatkozó információt szintén az adatbegyűjtő rendszerben kell jelezni. A rögzítésre vonatkozó részletes információkat a programhoz készült felhasználói útmutató tartalmazza.
- b) Az adatrögzítés során **az osztálylétszámokat** a magántanulók, illetve a szünetelő tanulói jogviszonnyal rendelkező tanulók nélkül kell meghatározni. Az adatrögzítés során kizárólag a **NEM felnőttoktatásban** tanulókat kell rögzíteni.
- c) Az adatszolgáltatást a **csak sajátos nevelési igényű** tanulókat oktató intézményeknek is el kell végezniük.
- d) Amennyiben az intézményben csak enyhén értelmi fogyatékos és/vagy középsúlyos értelmi fogyatékos és/vagy autista és/vagy súlyosan beszéd fogyatékos és/vagy halmozottan fogyatékos és/vagy mozgásszervi fogyatékos és/vagy látási fogyatékos és/vagy hallási fogyatékos tanulók nem integrált oktatása folyik, akiket fogyatékoságuk megakadályoz az országos mérésekben való részvételben, az igazgató nyilatkozhat úgy, hogy „az intézmény egyetlen tanulója sem érintett országos mérésben”.

1.4. Határidő

A tanév rendje az adatszolgáltatás határidejének az idegen nyelvi mérés, az országos kompetenciamérés és a célnyelvi mérés esetén is ugyanazt az időpontot határozza meg. Így a méréshez szükséges adatokat az érintett intézményeknek **2015. november 20-ig** kell megadniuk a hivatal számára az adatbegyűjtő rendszerben. Ettől az időponttól kezdve a megadott adatok nem módosíthatóak (tanév rendje: 9. § (3), (5) – (7)).

Az adatfelvétel hivatal által meghatározott szabályainak betartásáért és az adatfelvétel során szolgáltatott adatok valódiságáért az **iskola vezetője a felelős** (EMMI rendelet 79. § (5)). Az adatszolgáltatás során különös körültekintéssel kell eljárni, mert a hibásan szolgáltatott adatok a mérések országos előkészítésében jelentős fennakadást okozhatnak. A feladatlapok és a nyelvi mérések esetén a hanganyagot tartalmazó CD lemezek csomagolása és kiszállítása az intézmény 2015. őszi adatszolgáltatása alapján, feladatellátási helyenként történik.

2. Az idegen nyelvi méréssel kapcsolatos adatszolgáltatás

2.1. Általános információk

Az idegen nyelvi mérést az iskolák **hatodik és nyolcadik évfolyamán az angol vagy német nyelvet első idegen nyelvként** tanulók körében kell lefolytatni, a két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban részt vevő tanulók kivételével (tanév rendje 9. § (7)).

Az idegen nyelvi mérés keretében az angol és német nyelvet első idegen nyelvként tanulók szövegértési készségeinek írásbeli mérésére kerül sor az iskolák 6. évfolyamán a KER szerinti A1, 8. évfolyamán a KER szerinti A2 szinten.

Az idegen nyelvi méréshez szükséges **tanulói adatok megadása** az adatbegyűjtő rendszerben történik. Az adatszolgáltatásban érintett intézmények számára – az intézmény által a KIR hivatalos statisztikában szolgáltatott adatok alapján – előzetesen beállításra került, hogy az adott intézmény részt vesz az idegen nyelvi mérésben.

Amennyiben az intézmény érintett az idegen nyelvi mérésben, de a programban nincs lehetőség idegen nyelvi mérésben érintett osztály rögzítésére, kérjük, vegye fel a kapcsolatot a hivattal a nyelvimeres@oh.gov.hu e-mail címen.

Az idegen nyelvi mérésben részt vevő tanulók körének meghatározásához az 1. számú mellékletben található táblázat nyújt segítséget. **A mérésben való részvétel minden 6. és 8. évfolyamos tanuló számára kötelező, aki első idegen nyelvként angol vagy német nyelvet tanul**, kivéve a két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban részt vevő tanulókat. Kérjük, hogy a táblázatot gondosan vizsgálják meg, előfordulhatnak ugyanis olyan tanulók, tanulócsoportok, akinek a kompetenciamérésben idén nem kell részt venniük, de az idegen nyelvi mérésben igen.

A nemzetiségi nevelést-oktatást folytató iskolák tanulói is részt vesznek az idegen nyelvi mérésben.

Az idegen nyelvi mérés napja: 2016. május 18. (tanév rendje 9. § (7))

Az idegen nyelvi mérés adatszolgáltatásával kapcsolatban felmerülő kérdéseikkel a nyelvimeres@oh.gov.hu e-mail címen a hivatalhoz fordulhatnak.

2.2. Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele az idegen nyelvi mérésben

- a) A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat a programban rögzíteni kell az adatbegyűjtési időszakban.
- b) A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóknak részt kell venniük az idegen nyelvi mérésben.
- c) Az idegen nyelvi mérés során a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján azok a speciális feltételek biztosíthatók a tanulók számára, amelyeket az idegen nyelvi órákon a tanórai foglalkozás keretében, illetve az értékelés során biztosítanak (pl. időhosszabbítás, egyes készségek értékelése alóli felmentés).
- d) Az idegen nyelvi mérésben azoknak a tanulóknak azonban nem adható mentesség, akiket problémájuk nem akadályoz a nyelvtanulásban, illetve az idegen nyelvi órákon való részvételben.
- e) **Azon tanulók esetében, akik mentesíthetők a mérés alól, a mentesség rögzítésére a programban a mérést követően, májusban lesz lehetőség.**
- f) A tanulókra vonatkozó adatszolgáltatásról szóló részletes információkat a programhoz készült felhasználói útmutató tartalmazza.

2.3. Speciális esetek

2.3.1. Nemzetiségi iskolák tanulóinak részvétele az idegen nyelvi mérésben

A 6. évfolyamos tanulók esetében:

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat) mellékletében találhatóak A nemzetiségi nevelés és oktatás elvei, mely megfogalmazza, hogy az óraterv kialakításakor biztosítani kell egy idegen nyelv oktatását is.

A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet (a továbbiakban: nemzetiségi irányelv) megkülönbözteti a nemzetiségi nyelv és az idegen nyelv fogalmát. A nemzetiségi irányelv 10. § (6) bekezdése szerint bármely nevelési-oktatási forma esetében a negyedik-nyolcadik évfolyamon az idegen nyelv oktatására biztosított óraszám részben, a kilencedik-tizenkettedik évfolyamon a második idegen nyelv oktatására biztosított óraszám - a romani és beás nyelv kivételével - a nemzetiségi nyelv oktatására részben vagy egészben átcsoportosítható.

A fent említett jogszabályok alapján a nemzetiségi nevelést-oktatást folytató iskolákban a nemzetiségi nyelv mellett egy idegen nyelv oktatását is biztosítani kell. Ez az idegen nyelv lesz a tanuló első idegen nyelve, így ezzel a nyelvvel, amennyiben az angol vagy német, kell részt vennie az idegen nyelvi mérésben.

A fentiek szerint tehát 6. évfolyamon nem lehet olyan tanuló, aki nem tanul idegen nyelvet.

A 8. évfolyamos tanulók esetében (kifutó rendszerben):

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet melléklet VI. rész A nemzeti és etnikai kisebbségi nevelés és oktatás elvei fejezet szerint az óraterv kialakításakor biztosítani kell egy világnyelv oktatását is.

A Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet 2. számú melléklet I. rész III. fejezet 3. a) pontja szerint bármely oktatási forma esetében a negyedik-nyolcadik évfolyamon az idegen nyelv, a kilencedik-tizenharmadik évfolyamon a második idegen nyelv oktatásához biztosított óraszám - a romani és beás nyelv kivételével - a kisebbségi nyelv oktatására részben vagy egészben átcsoportosítható.

Azon 8. évfolyamos tanulók, akik esetében az idegen nyelv oktatásra fordított óraszám egészét a nemzetiségi nyelv oktatására fordítják, azaz semmilyen idegen nyelvet nem tanulnak, nem vesznek részt az idegen nyelvi mérésben. Azok a 8. évfolyamos tanulók, akik tanulnak idegen nyelvet részt vesznek az idegen nyelvi mérésben.

2.3.2. Vegyes összetételű osztályok rögzítése

Abban az esetben, ha az osztály vegyes összetételű, azaz az osztály tanulóinak egy része a két tanítási nyelvű irányelv szerint tanul, másik része általános tanterv szerint, úgy az osztályt az adatbegyűjtő rendszerben a teljes osztálylétszámmal kell rögzíteni, majd az országos kompetenciamérésen kívül a célnyelvi és az idegen nyelvi mérést is be kell jelölni. Ezt követően tanulónként kell majd megadni, hogy az adott tanuló pontosan mely mérésekben vesz részt.

Példa

Az általános iskolában a 6.a osztályban vannak általános tanterv szerint és két tanítási nyelvű tanterv szerint tanuló diákok.

Ebben az esetben az osztályhoz mindhárom országos mérést fel kell rögzíteni (idegen nyelvi mérés, országos kompetenciamérés, célnyelvi mérés). A tanulók felvételekor azonban már csak azokat a méréseket kell megjelölni, amelyben az adott tanulónak részt kell vennie.

Tehát:

- Az országos kompetenciamérést minden tanulónál be kell jelölni.
- A célnyelvi mérést csak azoknál a tanulónál kell bejelölni, akik a két tanítási nyelvű képzésben vesznek részt.

- Az idegen nyelvi mérést csak azoknál a tanulóknál kell megjelölni, akik általános tanterv szerint tanulnak és első idegen nyelvük az angol vagy a német.

Ugyanannál a tanulónál a célnyelvi mérés és az idegen nyelvi mérés egyszerre nem jelölhető.

2.3.3. Több nyelvet tanuló osztályok rögzítése

Abban az esetben, ha az osztályban többféle első idegen nyelv oktatása folyik, úgy az osztályt az adatbegyűjtő rendszerben a teljes osztálylétszámmal kell rögzíteni, majd az osztályhoz minden nyelvet fel kell venni, amit az osztályban első idegen nyelvként tanulnak a diákok. Az idegen nyelvek megadására vonatkozó részletes leírás a program felhasználói útmutatójában található.

Az osztály tanulóinak nyelvenkénti bontására majd a csoportok kialakításakor, májusban, a mérést megelőzően lesz lehetőség.

3. Az országos kompetenciaméréssel kapcsolatos adatszolgáltatás

3.1. Általános információk

Az alapkészségek, képességek országos mérésének minden tanévben ki kell terjednie a köznevelés hatodik, nyolcadik és tizedik évfolyamán a **nappali** rendszerű iskolai oktatás munkarendje szerinti tanuló esetében a szövegértési és a matematikai eszköztudás fejlődésének vizsgálatára (Nkt. 80. § (1), EMMI rendelet 79. §).

Az országos kompetenciamérést az EMMI rendelet 79. § (6) bekezdését figyelembe véve kell megszervezni minden tanuló részvételével a **6., a 8. és a 10. évfolyamokon**.

Kérjük, kiemelt figyelmet fordítsanak a nyelvi vagy nemzetiségi előkészítő évfolyamon részt vett, illetve az Arany János Tehetséggondozó vagy Kollégiumi Programban, valamint a Köznevelési Hídprogramban részt vevő tanulók mérésben való részvételének meghatározására.

A tanuló mérésben való részvételét és mérési évfolyamát alapvetően az határozza meg, hogy mennyi ideje vesz részt a köznevelési rendszerben, így tehát a köznevelés rendszerében 6 évet eltöltött tanuló a 6. évfolyamos, 8 évet eltöltött tanuló a 8. évfolyamos, 10 évet eltöltött tanuló a 10. évfolyamos országos kompetenciamérésben vesz részt. (A fenti elv alól természetesen kivételt képeznek az évismétlő tanulók, akik egymás utáni években is részt vehetnek ugyanabban a mérésben.) Az egyes évfolyamok mérésben való részvételi kötelezettségének eldöntéséhez az 1. számú mellékletben található táblázat nyújt segítséget. Kérjük, hogy az adatszolgáltatás megkezdése előtt gondosan tanulmányozzák a hivatkozott mellékletet.

Az országos kompetenciaméréshez szükséges **tanulói adatok megadása** az adatbegyűjtő rendszerben történik.

Az országos kompetenciamérés napja 2016. május 25. (tanév rendje 9. § (3))

A tanév rendjének 9. § (2) bekezdése szerint a hatodik, a nyolcadik és a tizedik évfolyamon a matematikai alapkészségek vizsgálatához szükséges mérőeszközt az adott **nemzetiség nyelvén** is rendelkezésre kell bocsátani azokban az iskolákban, ahol a matematika tantárgyat az adott nemzetiség nyelvén oktatják, és a mérést az adott nemzetiség nyelvén bonyolítják le. A nemzetiségi nevelést-oktatást folytató intézményeknek 2015. november 20-ig az adatbegyűjtő rendszerben kell **nyilatkoznuk** arról, hogy a matematikai tantárgyat a nemzetiség nyelvén oktatják, és a matematikai alapkészségek mérését a nemzetiség nyelvén bonyolítják le.

Az országos kompetenciamérés adatszolgáltatásával kapcsolatban felmerülő kérdéseikkel az orszasgosmeres@oh.gov.hu e-mail címen a hivatalhoz fordulhatnak.

3.2. Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben

- A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat a programban rögzíteni kell az adatbegyűjtési időszakban.
- Azon tanulók esetében, akik mentesíthetők a mérés alól, a mentesség rögzítésére a programban a mérést követően, májusban lesz lehetőség.**
- A sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó adatszolgáltatásról szóló részletes információkat a programhoz készült felhasználói útmutató tartalmazza.
- A kizárólag testi és érzékszervi fogyatékos tanulókat oktató iskolák tanulói részt vesznek a mérésben (kivéve azokat a tanulókat, akiket fogyatékoságuk megakadályoz a teszt kitöltésében, pl. súlyos fokban látássérült tanulók). Az ő eredményeik bekerülnek a központi elemzésbe, és intézményeik tájékoztató jellegű iskolajelentést is kapnak.

- e) Az integráltan tanuló testi és érzékszervi fogyatékos tanulók (kivéve azokat a tanulókat, akiket fogyatékoságuk megakadályoz a teszt kitöltésében) részt vesznek a mérésben. Eredményeik bekerülnek a feladatellátási hely tanulóinak elemzésébe, a Fenntartói, az Iskolai és a Telephelyi – Székhelyi jelentésbe.
- f) Az integráltan tanuló értelmi fogyatékos tanulók az iskola döntése szerint vehetnek részt a mérésben, a tanulók eredményei nem kerülnek bele a feladatellátási hely tanulóinak elemzésébe, a Fenntartói, az Iskolai és a Telephelyi – Székhelyi jelentésbe. Az adatszolgáltatás ezekre a tanulókra nézve is kötelező.
- g) Az érvényes szakértői vélemény szerint egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók részt vesznek a mérésben, de ezen tanulók eredményei nem kerülnek be a feladatellátási hely tanulóinak elemzésébe, a Fenntartói, az Iskolai és a Telephelyi – Székhelyi jelentésbe.
- h) Azok a tanulók, akiket testi vagy érzékszervi fogyatékoságuk megakadályoz a teszt kitöltésében, nem vesznek részt a mérésben.
- i) Az érvényes szakértői vélemény alapján beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóknak részt kell venniük a mérésben, eredményük beleszámít a feladatellátási hely és az iskola eredményébe. A tanulókra vonatkozó adatszolgáltatásról szóló részletes információkat a programhoz készült felhasználói útmutató tartalmazza.

3.3. Speciális esetek

3.3.1. Köznevelési Hídprogram tanulóinak részvétele az országos kompetenciamérésben

Az EMMI rendelet az iskolai évfolyamok számozására vonatkozó 2. § (2) bekezdése alapján a kilencedik évfolyamot megelőző Hídprogram keretében szervezett évfolyamnak H/I, H/II/1, H/II/2 az elnevezése.

Az EMMI rendelet 79. § (6) bekezdése szerint a H/II/1. elnevezésű évfolyamon részt vevő tanulók a 10. évfolyamos mérésben teljesítik kompetenciamérési kötelezettségüket. A jogszabály szerint tehát a mérést a H/II/1. elnevezésű évfolyamon kell lebonyolítani az egy tanítási évig (10 hónapig) tartó képzés, illetve a két tanítási évig (20 hónapig) tartó képzés esetén is.

3.3.2. 3 éves szakiskolai képzés tanulóinak részvétele az országos kompetenciamérésben

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 24. § (1) bekezdése alapján a szakiskola szakképzési évfolyamain a szakképzési kerettanterv szerint a közismereti oktatással párhuzamosan szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik. A törvény indoklása szerint a szakiskolai képzésben a szakmai képzés és a közismereti képzés párhuzamosan zajlik.

Fentiek alapján tehát ha a 10. évfolyamos szakiskolai osztályokban közismereti képzés is történik, az adatbegyűjtő rendszerben a tanulókat rögzíteni kell.

Ugyanakkor azon tanulóknak, akik szakiskolai végbizonyítvánnyal és/vagy középiskolai végbizonyítvánnyal és/vagy érettségi bizonyítvánnyal már rendelkeznek, nem kell részt venniük a 10. évfolyamos mérésben.

3.3.3. Arany János Programokban részt vevő tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben

Arany János Programok esetén különös figyelmet kell fordítani a mérésben érintett tanulók körének meghatározására. A 9. évfolyamon csak azoknak a tanulóknak kell részt venniük a tizedik évfolyamos országos kompetenciamérésben, akik az előző évben előkészítő évfolyamon (9/AJTP, 9/AJKP) vettek részt. Azon tanulóknak, akik nem vettek részt előkészítő évfolyamon, tehát a 8. évfolyamos tanulmányaikat követően közvetlenül 9. évfolyamra iratkoztak be, 10. évfolyamon kell részt venniük a mérésben.

Abban az esetben, ha az osztály vegyes összetételű, az osztály létszámának meghatározásakor csak azokat a tanulókat kell figyelembe venni, akik jelen tanévben kötelezettek a mérésre.

Példa

A 9.a osztály létszáma 35 fő, melyből 8 tanuló az Arany János Tehetséggondozó Programban vesz részt. Ez a 8 tanuló az előző tanévben a 9/AJTP előkészítő évfolyamra járt. Az osztály többi tanulója nem járt előkészítő évfolyamra.

Ebben az esetben az idei évben a 9.a osztályt rögzíteni kell az adatbegyűjtő rendszerben 8 fős létszámmal, majd az osztályhoz csak azt a 8 tanulót kell felvenni, akik az Arany János Tehetséggondozó Programban vesznek részt.

A következő tanév során a 10.a osztály létszáma továbbra is 35 fő, mivel valamennyi tanuló sikeresen teljesítette a tantárgyi követelményeket. Az adatbegyűjtő rendszerben a 10.a osztály létszámánál azt a 8 tanulót nem kell figyelembe venni, aki az előző évben részt vett a mérésben, ezért a létszámhoz 27 főt kell megadni.

3.3.4. Nyelvi előkészítő évfolyamot elvégzett tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben

Az EMMI rendelet 79. § (6) bekezdésében megfogalmazottak szerint a 9/Ny elnevezésű nyelvi előkészítő évfolyamot elvégzett tanulók a következő, 9. évfolyamon vesznek részt a 10. évfolyamos országos kompetenciamérésben.

3.3.5. Két tanítási nyelvű középiskolában tanulók részvétele az országos kompetenciamérésben

Az EMMI rendelet 79. § (6) bekezdésében megfogalmazottak szerint a 9/Kny elnevezésű nyelvi előkészítő évfolyamot elvégzett tanulók a következő, 9. évfolyamon vesznek részt a 10. évfolyamos országos kompetenciamérésben.

A két tanítási nyelvű középiskolában abban az esetben, ha a képzés nyelvi előkészítő évvel indult, a tanulóknak a 9. évfolyamon kell részt venniük a 10. évfolyamos országos kompetenciamérésben, majd továbbhaladásuk esetén a 10. évfolyamon vesznek részt a célnyelvi mérésben.

A két tanítási nyelvű középiskolában abban az esetben, ha nem volt nyelvi előkészítő év, tehát a tanulók a 9. évfolyamon kezdték meg tanulmányaikat az intézményben, akkor a tanulóknak 10. évfolyamon kell részt venniük az országos kompetenciamérésben és a célnyelvi mérésben is.

3.3.6. Vegyes összetételű osztályok rögzítése

Amennyiben az osztály vegyes összetételű különös tekintettel kell eljárni az adatrögzítés során.

Azok a tanulók, akik nyelvi előkészítő évfolyamot végeztek korábbi tanévben fognak részt venni az országos kompetenciamérésben, mint azok a tanulók, akik tudásuk, nyelvi képességeik miatt nem vettek részt nyelvi előkészítő évfolyamon. Ezen osztályok egymás után két tanévben is részt vesznek az országos kompetenciamérésben.

Az adott tanévben az osztály létszámának meghatározásakor csak azokat a tanulókat kell figyelembe venni, akik abban a tanévben kötelezettek a mérésre.

Példa

A 9.b osztály létszáma 30 fő, melyből 20 tanuló az előző tanévben 9/Ny nyelvi előkészítő évfolyamra járt az iskolában, a többi tanulónak nyelvi képességeik miatt nem kellett előkészítő évfolyamon részt venniük, így ők az előző tanévben még az általános iskola 8. évfolyamára jártak.

Ebben a tanévben a 9.b osztályt rögzíteni kell az adatbegyűjtő rendszerben 20 fős létszámmal, majd az osztályhoz azokat a tanulókat kell felvenni a programban, akik nyelvi előkészítő évfolyamra jártak. A tanulóknak a 10. évfolyamos országos kompetenciamérésben kell részt venniük.

A következő tanévben ismét rögzíteni kell az osztályt, ekkor már 10.b osztályjelöléssel. Az osztály létszámának megadásakor csak azokat a tanulókat kell figyelembe venni, akik a nyelvi előkészítő évfolyamon nem vettek részt, tehát két évvel korábban 8. évfolyamra jártak.

4. A célnyelvi méréssel kapcsolatos adatszolgáltatás

4.1. Általános információk

A két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató általános iskolák hatodik évfolyamos tanulóinak a KER szerinti A2, a nyolcadik évfolyamos tanulóinak a KER szerinti B1, valamint a két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató középiskolák tizedik évfolyamos tanulóinak a KER szerinti B2 szintű nyelvtudás mérő célnyelvi mérésben kell részt venniük (EMMI rendelet 135. § (1), 136. § (1)).

A célnyelvi méréshez szükséges **tanulói adatok megadása** az adatbegyűjtő rendszerben történik. Az adatbegyűjtő rendszerben azon intézmények esetén, amelyeknél a KIR nyilvántartása szerint két tanítási nyelvű nevelés-oktatás folyik, megjelenik a *Célnyelvi mérés* lehetőség az osztály adatainak rögzítésekor. Minden a célnyelvi mérésben érintett feladatellátási hely esetén az intézménynek az osztály adatainak felvételekor nyilatkoznia kell arról, hogy az adott osztály érintett-e a célnyelvi mérésben.

Amennyiben az intézményben két tanítási nyelvű nevelés-oktatás folyik, de a programban nincs lehetőség célnyelvi mérésben érintett osztály rögzítésére, kérjük, vegye fel a kapcsolatot a hivattal a celnyelvimeres@oh.gov.hu e-mail címen.

A **célnyelvi mérésben részt vevő tanulók körének meghatározásához** az 1. számú mellékletben található táblázat nyújt segítséget. **A mérésben való részvétel minden két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban részt vevő 6., 8. és 10. évfolyamos tanuló számára kötelező.** Kérjük, hogy a táblázatot gondosan vizsgálják meg, előfordulhatnak ugyanis olyan tanulók, tanulócsoportok, akinek a kompetenciamérésben idén nem kell részt venniük, de a célnyelvi mérésben igen.

A nemzetiségi nevelést-oktatást folytató általános iskolák, illetve középiskolák tanulói az Nkt. 97. § (13) bekezdése alapján a célnyelvi mérésben nem vesznek részt.

A célnyelvi mérés napja 2016. június 1. (tanév rendje 9. § (5)-(6))

A célnyelvi mérés adatszolgáltatásával kapcsolatban felmerülő kérdéseikkel a celnyelvimeres@oh.gov.hu e-mail címen a hivatalhoz fordulhatnak.

4.2. Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részvétele a célnyelvi mérésben

- A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat a programban rögzíteni kell az adatbegyűjtési időszakban.
- A sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóknak részt kell venniük a célnyelvi mérésben.
- A célnyelvi mérés során a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján azok a speciális feltételek biztosíthatók a tanulók számára, amelyeket az idegen nyelvi órákon a tanórai foglalkozás keretében, illetve az értékelés során biztosítanak (pl. időhosszabbítás, egyes készségek értékelése alóli felmentés).
- A célnyelvi mérésben azoknak a tanulóknak azonban nem adható mentesség, akiket problémájuk nem akadályoz a nyelvtanulásban, illetve az idegen nyelvi órákon való részvételben.
- Azon tanulók esetében, akik mentesíthetők a mérés alól, a mentesség rögzítésére a programban a mérést követően, júniusban lesz lehetőség.**
- A tanulókra vonatkozó adatszolgáltatásról szóló részletes információkat a programhoz készült felhasználói útmutató tartalmazza.

4.3. Speciális esetek

4.3.1. Nyelvi előkészítő évfolyamot elvégzett tanulók részvétele a célnyelvi mérésben

A célnyelvi mérés a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) EMMI rendeletben előírt követelményeknek a megfelelését vizsgálja, ezért a tanulóknak a 10.

évfolyamon kell részt venniük a célnyelvi mérésben függetlenül attól, hogy a képzést nyelvi előkészítő évfolyam előzte meg.

A célnyelvi mérésben és az országos kompetenciamérésben való részvétel meghatározásánál két eset lehetséges:

- Az adott osztály két egymást követő évben is részt vesz országos mérésben.
A két tanítási nyelvű középiskolában abban az esetben, ha a képzés nyelvi előkészítő évvel indult (9/Kny), a tanulóknak a 9. évfolyamon kell részt venniük a 10. évfolyamos országos kompetenciamérésben, majd továbbhaladásuk esetén a 10. évfolyamon vesznek részt a célnyelvi mérésben.
- Az adott osztály ugyanabban az évben vesz részt mindkét országos mérésben.
A két tanítási nyelvű középiskolában abban az esetben, ha nem volt nyelvi előkészítő év, tehát a tanulók a 9. évfolyamon kezdték meg tanulmányaikat az intézményben, akkor a tanulóknak 10. évfolyamon kell részt venniük az országos kompetenciamérésben és a célnyelvi mérésben is.

4.3.2. Nyelvvizsga bizonyítvánnyal rendelkező tanulók rögzítése

Az EMMI rendelet 136. § (2) bekezdése alapján a **10. évfolyamos célnyelvi mérés alól mentesül az a tanuló**, aki a mérés időpontjáig bemutatja a célnyelvből szerzett, a KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát.

Az adatbegyűjtő rendszerben azokat a tanulókat is **rögzíteni kell**, akik már az adatszolgáltatás időszakában rendelkeznek nyelvvizsga-bizonyítvánnyal, tehát az osztálylétszám meghatározásánál őket is figyelembe kell venni!

Azon tanulók esetében, akik nyelvvizsga-bizonyítvány miatt mentesíthetők a mérés alól, a mentesség rögzítésére a programban a mérést követően, júniusban lesz lehetőség.

4.3.3. Vegyes összetételű osztályok rögzítése

Abban az esetben, ha az osztály vegyes összetételű, azaz az osztály tanulóinak egy része a két tanítási nyelvű irányelv szerint tanul, másik része általános tanterv szerint, úgy az osztályt az adatbegyűjtő rendszerben a teljes osztálylétszámmal kell rögzíteni, majd az országos kompetenciamérésen kívül a célnyelvi és az idegen nyelvi mérést is be kell jelölni. Ezt követően tanulóként kell majd megadni, hogy az adott tanuló pontosan mely mérésekben vesz részt.

Példa

Az általános iskolában a 6.a osztályban vannak általános tanterv szerint és két tanítási nyelvű tanterv szerint tanuló diákok.

Ebben az esetben az osztályhoz mindhárom országos mérést fel kell rögzíteni (idegen nyelvi mérés, országos kompetenciamérés, célnyelvi mérés). A tanulók felvételekor azonban már csak azokat a méréseket kell megjelölni, amelyben az adott tanulónak részt kell vennie.

Tehát az országos kompetenciamérést minden tanulónál be kell jelölni.

A célnyelvi mérést csak azoknál a tanulóknál kell bejelölni, akik a két tanítási nyelvű képzésben vesznek részt.

Az idegen nyelvi mérést csak azoknál a tanulóknál kell megjelölni, akik általános tanterv szerint tanulnak és első idegen nyelvük az angol vagy a német.

Ugyanannál a tanulónál a célnyelvi mérés és az idegen nyelvi mérés egyszerre nem jelölhető.

4.3.4. Több nyelvet tanuló osztályok rögzítése

Abban az esetben, ha az osztályban a két tanítási nyelvű képzés több nyelven folyik, úgy az osztályt az adatbegyűjtő rendszerben a teljes osztálylétszámmal kell rögzíteni, majd az osztályhoz minden nyelvet fel kell venni, amit az osztályban célnyelvként tanulnak a diákok. A célnyelvek megadására vonatkozó részletes leírás a program felhasználói útmutatójában található.

Az osztály tanulóinak nyelvenkénti bontására majd a csoportok kialakításakor, májusban a mérést megelőzően lesz lehetőség.

II. Adatszolgáltatási és mérési időszak között (2015. november 20. – 2016. április 25.)

5. Az adatszolgáltatás utáni teendők rövid ismertetése

5.1. Mérés más helyszínen

Amennyiben az intézmény nem az adatbegyűjtő rendszerben az őszi adatszolgáltatás során megadott feladatellátási helyén kívánja teljesíteni valamely mérési feladatát, az erről szóló kérelmét **2016. április 1-ig** meg kell küldenie a hivatal számára.

Az intézmény vezetőjének aláírásával és pecsétjével ellátott levelet szkennelt formában e-mailben az orszagosmeres@oh.gov.hu címre, vagy faxon a 06-1/374-2486-os számra kell küldeni. A hivatal tájékoztatása mellett, kérjük, értesítse az intézmény fenntartóját is, mivel a mérésekhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása az iskola fenntartójának és az intézmény igazgatójának a közös felelőssége.

A feladatlapok csomagolása és kiszállítása az intézmény 2015. őszi adatszolgáltatása alapján, feladatellátási helyenként történik, a később benyújtott kérelmeket – a szállítási és csomagolási eljárás bonyolultsága miatt – a hivatal nem tudja figyelembe venni.

5.2. A Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókhöz kapcsolódó teendők

A sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében az érvényes szakértői véleményük alapján az igazgatónak minden tanuló esetében egyedileg kell döntést hoznia arról, hogy a tanuló mentességet kap-e a mérésben való részvétel alól. A tanulónak adott mentességet a mérés előtt a jelenléti íven kell adminisztrálni, majd a mérés után a programban is rögzíteni kell.

5.2.1. Mentésítés az idegen nyelvi mérés alól

Az igazgató a mérés során a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján biztosíthatja azokat a speciális feltételeket, amelyeket a tanórai munkában, illetve az értékelés során is biztosít számára (pl. időhosszabbítás, egyes készségek értékelése alóli felmentés). Az igazgatónak az erről szóló döntését a mérés előtt tanulónként határozatba kell foglalnia.

Ha az integráltan oktatott enyhe értelmi fogyatékos tanulót a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára készült, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 11. mellékletében található kerettanterv szerint oktatják, úgy az idegen nyelvi mérés alól mentesíthető.

Az adatbegyűjtő rendszerben a következő mentességek rögzíthetők:

- igazgatói határozattal időhosszabbítást kapott,
- igazgatói határozattal mentesítve az idegen nyelvi mérés egy része alól (pl. hallott szöveg értése),
- igazgatói határozattal mentesítve az idegen nyelvi mérés egyes itemei alól (pl. a helyesírás értékelése alól),
- igazgatói határozattal mentesítve a teljes mérés alól.

Példák

- Ha a tanuló az idegen nyelv értékelése alól felmentéssel rendelkezik, akkor az idegen nyelvi mérésben nem kell részt vennie, az igazgató határozattal mentesítheti a tanulót a mérési kötelezettség alól.
- Ha a tanuló tanulmányai során fel van mentve az írásbeli feladatok teljesítése alól, úgy az idegen nyelvi mérés írásbeli részein sem kell részt vennie. Ez persze nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a tanuló idegen nyelvi képességeit a tanév rendjében megjelölt szóbeli tudásfelmérés során az intézményben megvizsgálják.

- Ha a tanuló az idegen nyelvi mérés valamely részében megtalálható feladatrészt értékelése alól kapott mentességet (pl. tipikusan ilyen mentesség lehet a helyesírás értékelése alóli mentesítés), akkor a tanuló mindkét részt megírja, ám válaszait a számára meghatározott mentesség alapján kell az értékeléskor figyelembe venni (ezt jelenti „az igazgatói határozattal mentesítve az idegen nyelvi mérés egyes itemei alól” mentesség).
- Ha a tanuló szakértői véleményében az szerepel, hogy a tanuló az írásbeli munkák során csökkentett mennyiségben oldja meg a feladatokat, úgy természetesen az idegen nyelvi mérés során élhet ezzel a jogával. Ez azt jelenti, hogy az iskola igazgatója a tanulót az idegen nyelvi mérés egyes részeiben egyes feladatok, feladattípusok, esetleg feladatrészek értékelése alól mentesíti (ezt jelenti „az igazgatói határozattal mentesítve az idegen nyelvi mérés egyes itemei alól” mentesség). Javasoljuk, hogy az érintett tanuló esetében a tanuló idegen nyelvi tanárával egyeztessék, hogy a tanulót milyen feladatok, feladattípusok, esetleg feladatrészek alól szükséges mentesíteni.
- Ha a tanulónak a szakértői vélemény alapján a felmérőknél a szöveges utasítás, feladatértelmezésben kell segítséget nyújtani, e segítséget ugyanolyan módon kaphatja meg, ahogyan azt egy iskolai írásbeli számonkérésben meg szokták neki adni, természetesen biztosítva azt, hogy ez a többi tanulót a munkában ne zavarja (pl. külön terem).
- Ha a tanuló szakértői véleményében az szerepel, hogy a tanuló az írásbeli munkák során időhosszabbítást kaphat, úgy természetesen az idegen nyelvi mérés során élhet ezzel a jogával. Az időhosszabbítás mértékét a szakértői vélemény alapján, a tanuló tanulmányai során egyébként is alkalmazottak alapján időarányosan kell meghatározni.

5.2.2. Mentésítés az országos kompetenciamérés alól

Egyedül az értelmi fogyatékos tanulók mentesülnek az országos kompetenciamérés alól, azonban **mentesíthetők** az autista tanulók, valamint az olyan mértékű mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékossgal rendelkező sajátos nevelési igényű tanulók, akiket fogyatékossguk megakadályoz a teszt kitöltésében. Az igazgatónak az erről szóló döntését a mérés előtt tanulónként határozatba kell foglalnia.

5.2.3. Mentésítés a célnyelvi mérés alól

Az igazgató a mérés során a sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében az érvényes szakértői véleményben foglaltak alapján biztosíthatja azokat a speciális feltételeket, amelyeket a tanórai munkában, illetve az értékelés során is biztosít számára (pl. időhosszabbítás, egyes készségek értékelése alóli felmentés). Az igazgatónak az erről szóló döntését a mérés előtt tanulónként határozatba kell foglalnia.

Ha az integráltan oktatott enyhe értelmi fogyatékos tanulót a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási intézmények számára készült, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 11. mellékletében található kerettanterv szerint oktatják, úgy a célnyelvi mérés alól mentesíthető.

Az adatbegyűjtő rendszerben a következő mentességek rögzíthetők:

- a) igazgatói határozattal időhosszabbítást kapott,
- b) igazgatói határozattal mentesítve a célnyelvi mérés egy része alól,
- c) igazgatói határozattal mentesítve a célnyelvi mérés egyes itemei alól,
- d) igazgatói határozattal mentesítve a teljes mérés alól.

Példák

- Amennyiben a tanuló szakértői véleményében az szerepel, hogy a tanuló az írásbeli munkák során időhosszabbítást kaphat, úgy természetesen a célnyelvi mérés során élhet ezzel a jogával. Az időhosszabbítás mértékét a szakértői vélemény alapján, a tanuló tanulmányai során egyébként is alkalmazottak alapján időarányosan kell meghatározni.
- Amennyiben a szakértői vélemény alapján meghozott igazgatói határozat szerint a tanuló a célnyelvi mérés során mentesül a helyesírás értékelése alól, akkor az értékelés során a helyesírási

hibákat (pl. betűtévesztés, kihagyás, kiejtés szerinti írás) nem kell figyelembe venni. Javasoljuk, hogy a feladatlapot javító tanár jelölje az íráskészség feladatokban a helyesírási hibákat, de a nyelvhelyességre adott pontszámot ezek a hibák ne befolyásolják.

5.2.4. A határozat minimálisan kötelező tartalmi és formai elemei

A határozatot hozó szerv megnevezése, az ügy tárgya, száma és az ügyintéző neve.

A határozattal érintett tanuló gondviselőjének neve és címe.

A határozati rész: a döntés rövid megfogalmazása.

A rendelkező rész: a határozatot hozó döntésének részletes leírása, a jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás.

Indokolás: itt kell leírni, hogy mi a megállapított tényállás, melyek azok a bizonyítékok (pl. szakértői vélemény), amelyek ezt alátámasztják.

A határozat végén szerepel a határozat hozatalának helye, ideje, a határozat aláírójának neve, beosztása és a határozatot hozó szerv bélyegzőlenyomata.

5.3. Nyelvvizsga-bizonyítvánnyal rendelkező tanulók részvétele a célnyelvi és az idegen nyelvi mérésben

Az EMMI rendelet 136. § szerint célnyelvi mérés alól mentesül (de az adatszolgáltatásban szerepel) az a tizedik osztályos tanuló, aki a mérés időpontjáig bemutatja a célnyelvből szerzett, KER szerinti B2 szintű nyelvtudást igazoló államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványát. Azt, hogy a tanuló nyelvvizsga-bizonyítvány alapján mentesül a célnyelvi mérés alól a jelenléti íven adminisztrálni, majd a mérés után az adatbegyűjtő rendszerben is rögzíteni kell.

Az EMMI rendelet a nyelvvizsga-bizonyítvány bemutatásához köti a mentességet, így azon 10. osztályos tanulóknak is részt kell venniük a célnyelvi mérésben, akik már sikeres nyelvvizsgát tettek, de erről csak az igazolás áll az iskola rendelkezésére.

Nyelvvizsga-bizonyítvánnyal rendelkező 6. osztályos vagy 8. osztályos tanuló számára az EMMI rendelet nem teszi lehetővé, hogy akár az idegen nyelvi mérés alól, akár a célnyelvi mérés alól mentességet kapjon.

III. Mérési időszak (2016. április 25. – 2016. június 30.)

6. Az őszi adatszolgáltatás ellenőrzése az adatbegyűjtő rendszer újraindítását követően

6.1. Adatmódosítás

Az adatbegyűjtő rendszerben az őszi adatszolgáltatáskor rögzített tanulók adataiban szükséges változtatást a programhoz készült felhasználói útmutatóban részletezett módon lehet elvégezni a mérés előtti időszakban, a program újbóli megnyitása után.

6.2. Új tanuló rögzítése

Az őszi adatszolgáltatás óta érkezett új tanulókat a programban rögzíteni kell, majd el kell készíteni számukra a mérési azonosítót. Ehhez feltétlenül szükséges, hogy a KIR személyi nyilvántartó és adatmódosító rendszerben a tanulónak az adott feladatellátási helyen érvényes tanulói jogviszonya legyen.

6.3. Kifelejtett tanuló rögzítése

Amennyiben van olyan tanuló, aki az őszi adatszolgáltatáskor kimaradt a rögzítésből, akkor azt a tanulót is a mérés előtt kell rögzíteni a programban, majd számára mérési azonosítót kell készíteni a program felhasználói útmutatója szerint.

7. Általános információk a mérések lebonyolításához

Az országos mérések lebonyolítása tanítási napokon, kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A mérés napja tanítási napnak minősül, melyet az érintett tanulók a mérésben való részvétellel teljesítenek, további kötelező tanórai foglalkozás – művészeti és a testnevelési órák kivételével – a számukra nem szervezhető (Korm. rendelet 9. § (2), tanév rendje 9. § (3), EMMI rendelet 79. § (2)).

Tanítási napnak akkor tekinthető az adott nap, ha a tanulók számára megszervezett foglalkozási órák száma eléri a három órát (Nkt. 4. §).

A mérésben részt vevő pedagógus a mérés napjára eső kötelező óráját az adott napon a méréssel összefüggő feladatok végrehajtásával teljesíti. A mérésen való részvétel vagy távolmaradás elbírálására a tanórai foglalkozáson való részvételre és a tanórai foglalkozásokról való távolmaradásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni (EMMI rendelet 79. § (2)).

Az idegen nyelvi mérés, az országos kompetenciamérés és a célnyelvi mérés lebonyolításához külön-külön részletes koordinátori útmutató készül, melyek a hivatal honlapján lesznek elérhetők. Az előző évek idegen nyelvi és célnyelvi mérés tapasztalatai alapján javasoljuk, hogy a nyelvi mérésekhez is jelöljenek ki mérési koordinátort.

A mérések menetét szabályozó részletes lebonyolítási útmutatókban leírtaktól a mérés során eltérni nem szabad.

A mérésekhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása az iskola fenntartójának és az intézmény igazgatójának a közös felelőssége.

Az országos mérések mérőeszközeit a hivatal készítteti el, és az intézmény által az őszi adatszolgáltatáskor rögzített tanulólétszámnak megfelelő darabszámban a méréshez szükséges egyéb szakmai anyagokkal együtt csomagküldő útván juttatja el a mérésben érintett feladatellátási helyekre.

A mérésenként külön-külön érkező doboz tartalmaz egy „Tartalomjegyzéket”, amelyben tételesen fel van sorolva a dobozban található anyagok típusa és darabszáma. A mérés kezdete előtt a koordinátori útmutatókban leírtak szerint ellenőrizni kell, hogy megfelelő számú és típusú tesztfüzet érkezett-e.

Szállítási, csomagolási probléma esetén, kérjük, haladéktalanul értesítse a hivatal területileg illetékes Pedagógiai Oktatási Központját (a továbbiakban POK)! (A POK-okra vonatkozó információk a hivatal honlapján a Köznevelés/Pedagógiai-szakmai szolgáltatások/Pedagógiai Oktatási Központok menüponton belül a [POK elérhetőségei](#) linkre kattintva találhatóak meg.)

7.1. Az idegen nyelvi mérés lebonyolítása

Az idegen nyelvi mérések lebonyolítására mérési csoportokban kerül sor. A csoportok kialakítása és a szükséges dokumentáció előállítása (csoportok jelenléti ívei, jegyzőkönyvek, tanulók mérési azonosító kártyái) az adatbegyűjtő rendszerben történik.

A méréshez az intézmény köteles a megfelelő, nem szakos tanári felügyeletet biztosítani.

A mérés időtartama 2X30 perc. A mérés a következő részekből áll: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése. A feladatlapok kitöltése alatt sem szótár, sem más segédeszköz nem használható. A hallott szöveg értése vizsgarészhez a hanganyagot CD-n küldjük meg.

Az idegen nyelvi mérés lebonyolításának útmutatója megtalálható a hivatal honlapján a [Köznevelés/Országos és nemzetközi mérések/Idegen nyelvi mérés/Lebonyolítás/2015/2016. tanévi nyelvi mérés](#) menüpontban.

7.2. Az országos kompetenciamérés lebonyolítása

Az országos mérés központi szervezését, a mérőeszközök fejlesztését és az eredmények feldolgozását változatlanul a hivatal végzi.

Az országos kompetenciamérés útmutatói megtalálhatóak a hivatal honlapján a [Köznevelés/Országos és nemzetközi mérések/Országos kompetenciamérés/Lebonyolítás, módszertan/2015/2016. tanévi Országos kompetenciamérés](#) menüpontban.

Az iskoláknak lehetőségük van arra, hogy a tanulói kérdőíveket a felmérés napja előtt kiosszák a tanulóknak. Amennyiben az iskola vezetősége úgy dönt, hogy a Tanulói kérdőíveket a felmérés napja előtt kiosztja a tanulók számára, akkor a mérési koordinátor számára készült Útmutatóban részletezett eljárásrendet kell követni. A Tanulói kérdőíveket legkésőbb a mérés napján át kell adni a tanulóknak.

7.3. A célnyelvi mérés lebonyolítása

A célnyelvi mérések lebonyolítására mérési csoportokban kerül sor. A csoportok kialakítása és a szükséges dokumentáció előállítása (csoportok jelenléti ívei, jegyzőkönyvek, tanulók mérési azonosító kártyái) az adatbegyűjtő rendszerben történik.

A méréshez az intézmény köteles a megfelelő, nem szakos tanári felügyeletet biztosítani.

A 6. és 8. évfolyamon a célnyelvi mérés időtartama 3X30 perc (kivéve kínai nyelv). A mérés a következő részekből áll: hallott szöveg értése, olvasott szöveg értése, íráskészség. A feladatlapok kitöltése alatt sem szótár, sem más segédeszköz nem használható. A hallott szöveg értése vizsgarészhez a hanganyagot CD-n küldjük meg.

A 10. évfolyamon a célnyelvi mérés 3 részből áll: hallott szöveg értése (30 perc), olvasott szöveg értése (40 perc), íráskészség (60 perc). A hallott szöveg értése vizsgarészhez a hanganyagot CD-n küldjük meg.

A célnyelvi mérés eljárásrendje megtalálható a hivatal honlapján a [Köznevelés/Országos és nemzetközi mérések/Célnyelvi mérés/Lebonyolítás/2015/2016. tanévi célnyelvi mérés](#) menüpontban.

8. A mérés utáni teendők rövid ismertetése

8.1. Az idegen nyelvi méréssel kapcsolatos feladatok

A mérés végeztével a Jelenléti ív és jegyzőkönyv alapján az adatbegyűjtő rendszerben rögzíteni kell a tanulók részvételére és mentességére vonatkozó adatokat, majd **az idegen nyelvi mérés adatszolgáltatását intézményi szintű felhasználóként le kell zárni** (ekkor válik elérhetővé a Nyelvi mérések eredményrögzítő programja).

A mérés után a hivatal honlapján nyilvánosságra hozza a javítási-értékelési útmutatókat. Az igazgató által kijelölt nyelvtanárok az útmutató alapján javítják-értékelik a tanulók teljesítményét, melyet a tanulók és a szülők az iskola által meghatározott időben és módon ismerhetnek meg.

A tanulói válaszokat rögzíteni kell a Nyelvi mérések eredményrögzítő programjában, majd az intézményi **adatszolgáltatást le kell zárni 2016. június 15-ig**. A Nyelvi mérések eredményrögzítő programját ezt követően a hivatal lezárja, a programban a fenti időpontig rögzített adatokat tekinti az intézményre vonatkozóan véglegesnek, hitelesnek.

Az idegen nyelvi mérés dokumentumait az intézmény irattárában kell elhelyezni és 3 évig meg kell őrizni.

Az iskolai eredményeket a 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 23. § (3), 24. § (1) szerint közzé kell tenni. A programban lehetőség van az eredmények letöltésére excel fájl formátumban.

8.2. Az országos kompetenciaméréssel kapcsolatos feladatok

A mérés végeztével a Jelenléti ívek alapján az adatbegyűjtő rendszerben rögzíteni kell a tanulók részvételére és mentességére vonatkozó adatokat, majd ki kell nyomtatni a Visszaküldendő doboz tartalomjegyzékét, s ez alapján elő kell készíteni a felmérési anyagokat visszaszállításra.

Az Országos kompetenciamérés elemzésében komoly kiegészítő adatokat jelentenek az intézményi jellemzőkről szerzett információk. Ehhez az intézményről egy intézményi kérdőívet, s annyi feladatellátási helyre vonatkozó kérdőívet kell kitölteni, ahány feladatellátási helye van az intézménynek. A kérdőíveket az adatbegyűjtő rendszerből le lehet tölteni, de a válaszokat a programban kell rögzíteni.

Miután minden feladatellátási helyen elvégezték az adminisztrációs feladatokat, az intézményi jogosultsággal rendelkező felhasználónak az adatszolgáltatást le kell zárnia.

Az intézményi adatszolgáltatás lezárásának határideje: 2016. június 15.

8.3. A célnyelvi méréssel kapcsolatos feladatok

A mérés végeztével a Jelenléti ív és jegyzőkönyv alapján az adatbegyűjtő rendszerben rögzíteni kell a tanulók részvételére és mentességére vonatkozó adatokat, majd **az idegen nyelvi mérés adatszolgáltatását intézményi szintű felhasználóként le kell zárni** (ekkor válik elérhetővé a Nyelvi mérések eredményrögzítő programja).

A mérés után a hivatal honlapján nyilvánosságra hozza a javítási-értékelési útmutatókat. Az igazgató által kijelölt nyelvtanárok az útmutató alapján javítják-értékelik a tanulók teljesítményét, melyet a tanulók és a szülők az iskola által meghatározott időben és módon ismerhetnek meg.

A tanulói válaszokat rögzíteni kell a Nyelvi mérések eredményrögzítő programjában, majd az intézményi **adatszolgáltatást le kell zárni 2016. június 30-ig**.

A Nyelvi mérések eredményrögzítő programját ezt követően a hivatal lezárja, a programban a fenti időpontig rögzített adatokat tekinti az intézményre vonatkozóan véglegesnek, hitelesnek.

A célnyelvi mérés dokumentumait az intézmény irattárában kell elhelyezni és 3 évig meg kell őrizni.

Az iskolai eredményeket a 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 23. § (3), 24. § (1), valamint az EMMI rendelet 135. § (3) szerint közzé kell tenni. A programban lehetőség van az eredmények letöltésére excel fájl formátumban.

IV. Mellékletek

1. számú melléklet a részvételi kötelezettség megállapításához

A tanuló		Idegen nyelvi mérés	Országos kompetenciamérés			Célnyelvi mérés			
			6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	10. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés
képzés típusa, a képzés egyéb jellemzője	évfolyama	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	10. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	10. évfolyamos mérés
általános iskola	-	6. évfolyam	x		x				
	-	8. évfolyam		x		x			
két tanítási nyelvű általános iskola	-	6. évfolyam			x		x		
	-	8. évfolyam				x		x	
nemzetiségi nyelvű általános iskola	-	6. évfolyam	x		x				
	-	8. évfolyam		x		x			
8 évfolyamos gimnázium	nyelvi előkészítővel indult a képzés (5/Ny)	5. évfolyam			x				
		6. évfolyam	x						
		7. évfolyam				x			
		8. évfolyam		x					
		9. évfolyam					x		
	nem volt nyelvi előkészítő év	5. évfolyam							
		6. évfolyam	x		x				
		7. évfolyam							
		8. évfolyam		x		x			
		9. évfolyam							
10. évfolyam					x				
8 évfolyamos nemzetiségi nyelvű gimnázium	nyelvi előkészítővel indult a képzés (5/N)	5. évfolyam			x				
		6. évfolyam	x						
		7. évfolyam				x			
		8. évfolyam		x					
		9. évfolyam					x		
	10. évfolyam								
	nem volt nyelvi előkészítő év	5. évfolyam							
		6. évfolyam	x		x				
		7. évfolyam							
		8. évfolyam		x		x			
9. évfolyam									
10. évfolyam					x				

A tanuló			Idegen nyelvi mérés		Országos kompetenciamérés			Célnyelvi mérés		
			6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	10. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	10. évfolyamos mérés
képzés típusa, a képzés egyéb jellemzője		évfolyama								
6 évfolyamos gimnázium	nyelvi előkészítővel indult a képzés (7/Ny)	7. évfolyam				x				
		8. évfolyam		x						
		9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								
	nem volt nyelvi előkészítő év	7. évfolyam								
		8. évfolyam		x		x				
		9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			
6 évfolyamos nemzetiségi nyelvű gimnázium	nyelvi előkészítővel indult a képzés (7/N)	7. évfolyam				x				
		8. évfolyam		x						
		9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								
	nem volt nyelvi előkészítő év	7. évfolyam								
		8. évfolyam		x		x				
		9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			
4 évfolyamos gimnázium	nyelvi előkészítővel indult (9/Ny)	9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								
	nem volt nyelvi előkészítő év	9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			
4 évfolyamos két tanítási nyelvű gimnázium	nyelvi előkészítővel indult (9/Kny)	9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								x
	nem volt nyelvi előkészítő év	9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			x
4 évfolyamos nemzetiségi nyelvű gimnázium	nyelvi előkészítővel indult (9/N)	9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								
	nem volt nyelvi előkészítő év	9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			
szakközépiskola	nyelvi előkészítővel indult (9/Ny)	9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								
	nem volt nyelvi előkészítő év	9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			

A tanuló		évfolyama	Idegen nyelvi mérés		Országos kompetenciamérés			Célnyelvi mérés		
			6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	10. évfolyamos mérés	6. évfolyamos mérés	8. évfolyamos mérés	10. évfolyamos mérés
képzés típusa, a képzés egyéb jellemzője										
két tanítási nyelvű szakközépiskola	nyelvi előkészítővel indult (9/Kny)	9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								x
	nem volt nyelvi előkészítő év	9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			x
nemzetiségi nyelvű szakközépiskola	nyelvi előkészítővel indult (9/N)	9. évfolyam					x			
		10. évfolyam								
	nem volt nyelvi előkészítő év	9. évfolyam								
		10. évfolyam					x			
Arany János Tehetséggondozó vagy Kollégiumi Program	9/AJTP vagy 9/AJKP évfolyamon részt vett	9. évfolyam					x			
	nem vett részt a 9/AJTP vagy 9/AJKP évfolyamon	10. évfolyam					x			
szakiskola	-	10. évfolyam					x			
nemzetiségi nyelvű szakiskola	-	10. évfolyam					x			
speciális szakiskola	-	10. évfolyam					x			
előkészítő speciális szakiskola	-	10. évfolyam					x			
Köznevelési Hídprogram	-	H/II/1. évfolyam					x			